

SVATOKOPECKÉ NOVINY

ročník 4, číslo 3 – 4, prosinec 2023

EDITORIAL

Dvočíslo plné témat, která hýbou Svatým Kopečkem a jeho okolím. Věnuje se zejména záměru spolku *Druhá Mile*, který vede Milan Vašek, na zřízení služby sociální rehabilitace *Anastasios*. Jejím smyslem je poskytnutí péče lidem propuštěným z výkonu trestu, tedy podpořit je v novém začátku života na svobodě, ve vnitřním přijetí vlastní odpovědnosti a napomoci tak s jejich začleněním do společnosti. Předmětný záměr vyvolal velkou bouři nevole a podnítil vznik hned dvou petic stávících se proti němu. Přinášíme Vám reakce zástupců statutárního města Olomouce, Arcibiskupství olomouckého i spolku *Druhá Mile*.

Ať již se k této věci stavíme jakkoli, tak nakonec zjevnou skutečností zůstává to, že Svatý Kopeček, jako poutní místo, vždy byl a bude centrem pomoci lidem, pomoci duchovní i sociální.

Michal Krejčí, šéfredaktor

ADVENT 2023

Jak se ta doba od mých školních let změnila. Když se dnes mladších dětí z nižších tříd zeptáte na advent, asi všechny to vědí. Příprava na Vánoce, to se narodil Ježíš... Vědí většinou, že v městečku Betlémě. Každé z nich už dnes asi nějakou postavičku z betléma vyrábělo, vystřihovalo, malovalo, lepilo. A některé poví i víc, znají aspoň stručně Ježíšův životní příběh. Za mého dětství se o Ježíšovi ve škole moc nemluvalo, snad jen, když měla soudružka učitelka pocit, že musí rozmluvit dětem z věřících rodin, pokud se o jejich „pobožnosti“ vědělo, jejich tmářské postoje. „Ježíšek nikdy nežil. A žádný bůh neexistuje. To je dokázáno. Gagarin vyletěl v sovětské kosmické lodi do vesmíru a žádného boha tam nepotkal“. Třeba takové věty jsme ve třídách občas slyšovali. Jak mě těší, že je to dnes jinak. Ne snad, že by bylo o mnoho víc věřících a praktikujících křesťanů, ale mluvit o Bohu se může. A mluví. A já dokonce mohu napsat tyto své úvahy a vzpomínky a ony vyjdou v novinách.

Dovolte mi krátkou myšlenku. *Advent* tedy *Příchod* navozuje nejprve spojitost s aktivním pohybem, někdo přichází, přišel nebo má přijít. Ano, to je pravda. Příchod má ale i druhou stránku, ne tu pohybovou, rušnou, akční a vzrušující. Když někdo přichází, tak ho možná i někdo čeká, nebo ho aspoň čekat měl či mohl. I čekání patří k adventu. Těšit se, připravovat, toužit. Čím vzácnější a oblíbenější je ten očekávaný, tím je doba do jeho příchodu napjatější, snad i radostnější, toužebnější, dobrodružnější, více naplněnou. Takové čekání, do kterého je zapojeno i naše lidské srdce, vůbec není pasivní, prázdné či mrtvé. Je v něm už život, spojený s tím, kdo má přijít. V hlavě už nám běží představy, jaké to asi tentokrát bude, ta návštěva oblíbené tety nebo bratrance a sestřenice. A v srdci to začíná jiskřit a přibývá v něm radosti a tepla. Čekání nemusí být ani prázdné, ani smutné, ani

zbytečné. Může nás obdarovat a obohatit možná skoro stejně, jako samotný příchod ohlášeného.

Dovolte milý čtenáři, abych Vám právě takový advent nebo jeho část popřál, s čekáním, které nás rozeheje, aby až On přijde, srdce hořelo.

A přidávám ještě vinšování pokojných Vánoc a šťastného nového roku.

Adrián Zemek O. Praem., farář na Svatém Kopečku

**Od prahů lidských odehnaná,
ve chlévě slehla chudá Panna ...**

Václav Renč

Kresba Stanislav Menšík (9. 11. 1912 Svatý Kopeček u Olomouce – 16. 6. 1970 Olomouc). Převzato z: *Osvobozený Našinec* 25. 12. 1946, 294, 1, VKOL.

PETICE PROTI UMÍSTĚNÍ SOCIÁLNÍ SLUŽBY POSKYTOVANÉ POBYTOVOU FORMOU PRO OSOBY PROPUŠTĚNÉ Z VÝKONU TRESTU ODNĚTÍ SVOBODY V OLOMOUCI-SVATÉM KOPEČKU

Dne 23. 10. 2023 byla statutárním městu Olomouci podána *Petice proti umístění sociální služby poskytované pobytovou formou pro osoby propuštěné z výkonu trestu odnětí svobody v Olomouci-Svatém Kopečku*, jejímž předmětem je „zásadní nesouhlas s umístěním sociální služby“ poskytovatele *Druhá míle, zapsaný spolek*, pro zmíněnou cílovou skupinu uživatelů na území městské části Svatý Kopeček. Petenti zastoupení Františkem Prášilem, oprávněným jednat za petiční výbor, svou petici adresovali jednak statutárním městu Olomouci, Olomouckému kraji a Arcibiskupství olomouckému. Současně tentýž zástupce podal *Petici proti záměru vybudovat na Svatém Kopečku ubytovací zařízení pro bývalé*

vězně. První z petic se obrací přímo na zastupitelstvo města, druhá uvádí jako adresáta magistrát. Rada města Olomouce projednala obě petice na své schůzi dne 21. 11. 2023 a jako jeden materiál jej předkládá k projednání Zastupitelstvu města Olomouce, který zahrnuje i návrh odpovědi petentům (viz dopis náměstkyně primátora pro sociální věci).

Celkem obě petice podepsalo 1452 osob, z toho 947 uvedlo trvalé bydliště v Olomouci. První z petic podepsalo 1136 osob, z toho 714 uvedlo trvalé bydliště Olomouc. Druhou z petic podepsalo 316 občanů, z toho 233 uvedlo trvalé bydliště Olomouc.

(red.)

PETIČNÍ AKTIVITA PROTI UMÍSTĚNÍ SOCIÁLNÍ SLUŽBY NA SVATÉM KOPEČKU PRO OSOBY PROPUŠTĚNÉ Z VÝKONU TRESTU

Po vzniku *„Petice proti umístění sociální služby poskytované pobytovou formou pro osoby propuštěné z výkonu trestu odnětí svobody v Olomouci-Svatém Kopečku“* a *„Petice proti záměru vybudovat na Svatém Kopečku ubytovací zařízení pro bývalé vězně“*, byly tyto žádosti petentů (obyvatel Svatého Kopečka a přilehlých městských částí) předány Magistrátu města Olomouce, Kraj-

skému úřadu Olomouckého kraje a rovněž Arcibiskupství olomouckému. V současné době probíhají jednání se zástupci veřejné správy. V lednu r. 2024 bude svoláno veřejné projednání věci s přizváním všech dotčených subjektů.

František Prášil, předseda KMČ č. 25-Svatý Kopeček

NÁVRH ODPOVĚDI PETENTŮM – DOPIS NÁMĚSTKYNĚ PRIMÁTORA PRO SOCIÁLNÍ VĚCI

Vážený petenti, reaguji za statutární město Olomouc na Vaši petici, kterou jste podali dne 23. 10. 2023. Svou peticí jste vyjádřili s ohledem na stávající kritickou situaci sociálního a turistického zatížení městské části Olomouc-Svatý Kopeček zásadní nesouhlas s umístěním sociální služby poskytované pobytovou formou pro osoby propuštěné z výkonu trestu odnětí svobody v objektu společnosti Arcibiskupské lesy a statky Olomouc s.r.o. na ulici Dvorského v Olomouci-Svatém Kopečku. Jak uvádíte, jde o sociální službu, kterou hodlá poskytovat *Druhá míle, zapsaný spolek*, IČO 03674622, se sídlem Jílová 533/10, Neředín, 779 00 Olomouc. Svou peticí jste obrátili na Zastupitelstvo města Olomouce jako nejvyšší orgán města s požadavkem, aby vlastním jednáním podpořilo iniciativu za zachování uvedené městské části bez této pobytové sociální služby a umožnilo obyvatelům městské části nadále fungovat bez obav o bezpečnost dětí a obyvatel samotných, bez obav o nárůst majetkové a jiné trestné činnosti, bez obav z narušení stávajícího turistického ruchu v regionu a zejména v městské části a ze vzniku konfliktů. V petici také sdělujete své pobouření z toho, že jste nebyli nijak informováni o úmyslech spolku, informace a záměry znáte jen z médií a jen několik týdnů před začátkem realizace záměru. Obáváte se potenciálního negativního vlivu poskytování sociální služby na klie-

ty dětského diagnostického ústavu a na děti a mládež, s nimiž podle médií chce spolek také pracovat. Chybějí vám jakákoli bezpečnostní opatření na ochranu obyvatel městské části v souvislosti se záměrem provozovat zmíněnou sociální službu, a to jak ze strany provozovatele, státní správy či územní samosprávy, a podotýkáte, že v městské části není ani policejní služebna s nepřetržitým režimem ani kamerový systém.

Zastupitelstvo města Olomouce Vaši petici projednalo na svém zasedání dne 15. 12. 2023 a pověřilo mě odpovědět jménem města na Vaši petici. Musím říci, že Vaším obavám naprosto rozumím a podávám k nim za statutární město Olomouc následující stanovisko:

V obecné rovině lze říci, že statutární město Olomouc vítá efektivní programy sociální prevence, které jsou zaměřeny na snižování rizik protiprávní činnosti a začlenění různých problémových skupin (osoby bez přístřeší, osoby závislé na návykových látkách, osoby po výkonu trestu odnětí svobody) do společnosti. Takovéto sociální služby jsou poskytovány na mnoha místech Olomouce a je třeba uvést, že se vcelku pochopitelně setkávají s negativní odezvou místních občanů, zejména před jejich spuštěním, kdy převládají obavy z něčeho nového, potenciálně rizikového. Bez existence takovýchto služeb (azylové domy, kontaktní místo pro uživatele drog, programy následné péče pro osoby po léčbě závislostí,

ordinace pro osoby bez přístřeší a další) by však celkově dopady těchto problémových skupin na občany města byly mnohonásobně horší, než aktuálně jsou.

V případě spolku *Druhá míle* však musíme konstatovat, že spolkem zvolený postup považujeme za dosti nevhodný. Město Olomouc se o záměru spolku dozvědělo až ve fázi řízení o registraci konkrétních dvou sociálních služeb u Krajského úřadu Olomouckého kraje a kdy již má zvolené místo pro poskytování sociální služby. Přitom v Olomouci už téměř 20 let funguje magistrátem garantovaný proces tzv. komunitního plánování sociálních služeb, v jehož rámci se pravidelně setkávají zástupci poskytovatelů sociálních služeb, jsou identifikovány potřeby pokrytí konkrétního území ve městě určitým typem sociálních služeb podle potřeb jejich potenciálních uživatelů, celý proces je plánován a jednotlivá jeho opatření jsou pravidelně hodnocena. Spolek *Druhá míle* však součástí komunitního plánování není a svůj záměr městu dříve ani nijak neprezentoval. Se spolkem nespolupracují státní ani neziskové organizace, realizující v Olomouci programy pro osoby po výkonu trestu, ani sociální pracovníci (kurátoři pro osoby ve výkonu trestu a po propuštění) Magistrátu města Olomouce.

Pokud jde o lokalitu městské části Svatý Kopeček, kde spolek hodlá provozovat svou službu „sociální rehabilitace“ osob po výkonu trestu odnětí svobody, sdílí město Olomouc obavy představitelů Komise městské části č. 25 Svatý Kopeček ze zvýšené zátěže této místní části. Na Svatém Kopečku již působí charitní *Domov sv. Anežky* pro osoby bez přístřeší se sníženou soběstačností a dále *Dětský diagnostický ústav* a *Středisko výchovné péče*. Spolek sice uvádí, že sociální služby bude poskytovat v uzavřeném objektu za vysokými zdmi – půjde o centrum sociální rehabilitace, ne o azylový dům. To je ale v zásadním rozporu s charakterem služby sociální rehabilitace, jak je definována v zákoně o sociálních službách, tedy usilovat o integraci klientů služby do místní komunity, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pokud možno také pracovní aktivity mimo zařízení.

V případě spolku *Druhá míle* jde zatím o záměr poskytovat konkrétní sociální službu vybrané skupině uživatelů, které aktuálně udělil krajský úřad registraci. Odbor sociálních věcí magistrátu nabídl zástupcům spolku možnost prezentace záměru na jednání pracovní skupiny „Občané v přechodné krizi“ v rámci struktury komunitního plánování sociálních služeb – dopis byl odeslán dne 18. 9. 2023 a spolek na něj zatím nijak nereagoval. Spolku bylo také doporučeno prezentovat své záměry Komisi městské části č. 25 Svatý Kopeček.

Zároveň je třeba říci, že poskytovat jakoukoli sociální službu lze pouze na základě registrace u příslušného krajského úřadu, přičemž do procesu registrace nemůže obec, na jejímž území má být sociální služba poskytována, nijak zasáhnout. Město Olomouc aspoň dalo na vědomí jak vůči veřejnosti, tak i v rámci komunikace s orgány státní správy na úseku sociálních služeb svůj zatím negativní postoj ke způsobu poskytování sociální rehabilitace, jaký vyplývá ze záměru spolku, a pro cílovou skupinu v záměru určenou. Nicméně nemůže ovlivnit, jestli v objektu soukromého vlastníka bude spolek avizovanou registrovanou sociální službu poskytovat a v jakém rozsahu, protože obcím žádný zákon neumožňuje do těchto poměrů zasahovat.

Pokud jde o financování spolku – pro poskytnutí klíčové dotace z rozpočtu Ministerstva práce a sociálních věcí prostřednictvím Olomouckého kraje je podstatné zařazení (resp. nezařazení) spolku do tzv. krajské sítě sociálních služeb. Toto je v kompetenci samosprávy Olomouckého kraje, která si obstarává stanoviska sociální komise rady kraje a také odboru sociálních věcí Magistrátu města Olomouce. Toto stanovisko je samozřejmě konzultováno se mnou, jako s věcně příslušnou náměstkyní primátora, a já aktuálně nevidím důvod pro vydání souhlasného stanoviska města. Do krajské sítě Olomouckého kraje na rok 2025 mohou nové sociální služby podávat žádost do 28. 2. 2024, do 19. 3. 2024 pak poskytne odbor sociálních věcí Magistrátu své stanovisko.

Dalším zdrojem financování sociálních služeb jsou dotace z rozpočtu obcí. Pro poskytnutí dotace z rozpočtu statutárního města Olomouce je kromě výše zmíněného zařazení do krajské sítě služeb jednou z podmínek i zařazení do komunitního plánu sociálních služeb (KPSS) města Olomouce. Tento dokument a jeho případné dodatky schvaluje jako příslušný orgán Zastupitelstvo města Olomouce. Doposud nebyla v rámci analýz a hodnocení potřebnosti sociálních služeb identifikována potřeba takovéto služby (sociální rehabilitace pro osoby po výkonu trestu) na území města Olomouce, takže objektivně opět nevidím důvod, aby byla tato služba do komunitního plánu zařazena.

Jsme si vědomi komplikovanosti celé situace a město má v plánu o ní dále jednat se zástupci Olomouckého kraje a Arcibiskupství olomouckého. O výsledku jednání budou občané informováni prostřednictvím Komise městské části č. 25 Olomouc-Svatý Kopeček.

S pozdravem

Bc. Kateřina Dobrozemská, náměstkyně primátora

ODPOVĚĎ ARCIBISKUPSTVÍ OLOMOUCKÉHO

Vážení, píši vám v odpovědi na dopis a k němu připojenou petici ohledně umístění sociální služby pro osoby propuštěné z výkonu trestu na Svatém Kopečku.

Na úvod je potřeba zdůraznit, že spolek *Druhá míle*, který tuto sociální službu hodlá otevřít, je na Arcibiskupství olomouckém zcela nezávislý a jedná se o samostatný subjekt. S arcibiskupstvím je propojen pouze prostřednictvím společnosti Arcibiskupské lesy a statky Olomouc jakožto pronajímatele nemovitosti, jíž je arcibiskupství

jediným společníkem. Přes tuto skutečnost a přesto, že se na Arcibiskupství olomoucké jako na církevní právnickou osobu nevztahují povinnosti vyplývající ze zákona o právu petičním, považují nicméně jakožto administrátor diecéze a biskup katolické církve, o jejíž zásady a hodnoty se celý záměr opírá, za důležité na uvedenou petici reagovat.

Rozumím tomu, že tento záměr může na první pohled a bez podrobnější znalosti problematiky mezi místní-

mi obyvateli vyvolat obavy. Po opakovaných setkáních a konzultacích jak se zúčastněnými osobami, tak s dalšími odborníky se nicméně domnívám, že provozování pobytové sociální služby pro propuštěné vězně nepředstavuje bezpečnostní riziko a jeho činnost bude naopak přínosem.

Především se opírám o důvěru v právní řád a soudní systém ČR. Trestní právo v naší zemi nepovažuje trest za pouhou odplatu za spáchaný čin, ale usiluje též mj. o sociální reintegraci pachatelů. Trest má jednak zabránit pachateli, aby páchal další trestné činy, a také usilovat o jeho nápravu, znovuzачlenění do společnosti, v níž by měl v budoucnu žít jako její plnohodnotný člen. Osoby již propuštěné z výkonu trestu byly za své činy spravedlivě potrestány, z hlediska právního řádu a justice bylo dosaženo účelu trestu a není správné je dále sankcionovat a odsuzovat.

Je naopak doloženo, že pokud se osobám propuštěným z výkonu trestu při začleňování do každodenního života nadále nikdo nevěnuje, pokud jsou tito lidé ponecháni napospas realitě, se kterou se již dlouhá léta nesetkali, cítí se ze společnosti nadále vyloučení a útočiště nacházejí pouze u osob s kriminální minulostí a obdobnými problémy a sociálně patologickými sklony, riziko recidivy se zvyšuje. Proto i samotné trestní právo počítá se zapojením občanských sdružení a celé společnosti do procesu resocializace odsouzeného při přebírání záruky za odsouzené vězně. V tomto směru je třeba připomenout, že spolek *Druhá míle* splnil všechny zákonné předpoklady a podmínky k provozování této služby, což potvrzuje vydání příslušných správních rozhodnutí.

Jako křesťan i jako člověk jsem navíc pevně přesvědčen, že každý člověk si zaslouží příležitost k nápravě a návratu do společnosti. Nejen náboženská víra, ale i základní normy lidského soužití nás učí podávat pomocnou ruku těm, kdo to potřebují a kdo projevují vůli do společnosti patřit. V tomto směru je už sám výběr klientů mezi lidmi, kteří svůj život chtějí skutečně napravit a dlouhodobě to svým chováním ukazují, první zárukou bezpečnosti. Pokud je dnes právním řádem velmi chráněno soukromí

a osobnostní práva a fakticky nevíte, „kdo je váš soused“, je možná namísto projevit trochu důvěry lidem, kteří se ke své kriminální minulosti veřejně přihlásili, projevili lítost a mají předsevzetí vést řádný život.

Samozřejmě nejde předem předvídat všechna rizika. V provozovně sociální služby bude nastolen přísný řád, povedou ji zkušení zaměstnanci, kteří budou s klienty pracovat již během výkonu trestu a na pobyt v sociálním zařízení budou předem připravováni. Pokud by se i tak, byť na méně závažných proviněních proti řádu, ukázalo, že provozování této služby se neosvědčilo, bude nutno situaci řešit.

Pro Svatý Kopeček a lidi žijící v jeho blízkosti tento projekt podle mě nabízí něco jiného než jen důvody k obavám. Jsem přesvědčený, že zařízení může mít pozitivní vliv na místní společenství činností jeho klientů, kteří v práci na veřejných projektech najdou příležitost splatit část svého dluhu společnosti. A pro místní obyvatele se přítomnost těchto lidí může stát příležitostí ne ke strachu, ale k úvahám, jak sami mohou přispět komukoli, kdo se ocitl na okraji a potřebuje podat pomocnou ruku. Jako významné poutní místo přitahuje Svatý Kopeček už po staletí nesčetné zástupy lidí z blízka i z daleka a všichni se zde mají možnost setkat s poselstvím Kristova evangelia – radostné zvěsti, že Bůh je připraven přijmout každého, kdo o to stojí, a odpustit tomu, kdo svého dřívějšího špatného jednání lituje. Přál bych si, aby se lidé projevující lítost nad svou kriminální minulostí s tímto postojem setkávali nejen v poutním kostele, ale také mezi obyvateli.

S realizátory projektu zůstávám osobně i prostřednictvím svých spolupracovníků nadále v kontaktu a situaci budeme nadále sledovat. O veškerém dění a vývoji jsem také připraven se všemi zúčastněnými stranami diskutovat, abychom v každé situaci společně našli řešení, které bude pro všechny alespoň minimálně přijatelné.

S pozdravem

Mons. Josef Nuzík, administrátor arcidiecéze,
pomocný biskup

ROZHOVOR S MILANEM VAŠKEM (DRUHÁ MÍLE, z.s.)

Pojďme rovnou k věci. Otevíráte na Svatém Kopečku zařízení pro propuštěné vězně, včetně osob, jež dlouhodobě seděly za těžké trestné činy. Mají se zdejší lidé bát?

Naše služba sociální rehabilitace nabízí podporu mužům po výkonu trestu odnětí svobody při začleňování se zpět do společnosti. Při rozhodování, zda klienta do služby přijmeme, je pro nás směrodatné, zda má aktivní zájem zařadit se zpět do společnosti, pracovat a žít v souladu s platnými zákony a společenskými normami. Naše služba nerozlišuje, zda klienti, kteří o službu mají zájem, spáchali přečin nebo zločin. Co je však zásadní a podstatné, že do naší služby nepřijímáme klienty, kteří trpí psychotickými onemocněními. Dále odmítáme osoby závislé na alkoholu, drogách nebo jiných návykových látkách a gamblingu a také osoby, které byly odsouzeny za páchaní sexuálních deliktů. Rozumíme veškerým obavám a strachům občanů, naše služba je tu však právě proto, aby snížila riziko opakovaného návratu osob zpět do

vězení a byla tu ke spokojenosti a pohodě všech občanů. Domníváme se, že náš zájem je společný, a to – žít v bezpečné společnosti.

Vaši klienti, bývalí vězni, jsou již na svobodě, budou tedy moci po Svatém Kopečku volně chodit, kam budou chtít?

Samozřejmě, jak jste zmínil, jsou to svobodní lidé, kteří již byli propuštěni z výkonu trestu a mají tedy stejná práva a povinnosti jako všichni ostatní občané. Naše služba je tu od toho, aby lidem, kteří například z nějakého důvodu nemají podporu rodiny a okolí poskytla zázemí při jejich zařazení zpět do společnosti po opuštění výkonu trestu.

Jaký bude denní režim a program Vašich klientů, jakým způsobem bude tento program zabezpečen?

Hlavním a zároveň dlouhodobým cílem sociální služby Anastasios je zajistit nezávislost klienta na službě a jeho

efektivní začlenění do společnosti. Proto máme v naší službě sociální pracovníky, kteří s klienty pracují na naplnění individuálního plánu, ve kterém si klienti stanovují reálné cíle, kterých chtějí v rámci svého dvanáctiměsíčního pobytu ve službě dosáhnout. Pro představu se může jednat například o cíl nalezení stabilního zaměstnání, bydlení, doplnění si vzdělání skrze rekvalifikaci, zlepšení rodinných vztahů a finanční gramotnosti nebo také méně zásadní, avšak velmi důležité cíle jako jsou naučení se vařit, prát, žehlit, najít si nějakou zálibu apod. Účast klienta na naplňování individuálního plánu je jednou z podmínek pro přijetí klienta do služby. Jeho zařazení na otevřený trh práce je pak zcela zásadní. V centru připravujeme pro klienty dřevařskou dílnu, mohou se realizovat v péči o včelín a místní zahradu, vyrábět didaktické pomůcky pro děti a mládež, které už několik let úspěšně nabízíme školám po celé ČR, vařit, péct, prát a žehlit. Už nyní spouštíme předprodej betonovo-dřevěných laviček vyrobených od našich klientů. Všechny výše uvedené sociálně aktivizační činnosti pro naše klienty připravují pracovníci v sociálních službách, kteří také nepřetržitě dohlíží na správný chod celého centra.

Když klient poruší pravidla Vašeho zařízení, tak jej jednoduše vyšoupnete ven na Dvorského ulici, před bránu ALSOL?

Na začlenění klientů do společnosti se podílí multidisciplinární tým složený ze sociálních pracovníků psychologů, etopedů a pracovníků v sociálních službách, který se v první řadě bude především snažit takovým situacím předcházet. Naši klienti budou již při jednání se zájemcem o službu s pravidly služby pečlivě seznámeni při uzavírání smlouvy. Tehdy podepisují souhlas s dodržováním domovního řádu a jsou seznámeni s následky porušení. Pokud k takovému porušení pravidel dojde, záleží, o jaké porušení se jedná. V případě hrubého porušení může dojít i k rozvázání spolupráce. Neznamená to však, že bychom klienta „vyšoupli ven na Dvorského ulici“. V naší službě máme připravený seznam jiných neziskových organizací a služeb, které můžeme navazně klientům doporučit. Pokud s klientem poskytování služby ukončíme předčasně, znamená to, že nebyl vhodným klientem pro naši službu, ale pro jinou být může. Poskytování podpory a pomoci lidem ve zpětném zařazení do společnosti dalekosáhle přesahuje přes hranice posky-

tování naší služby, a proto bychom se i tak snažili nasměrovat klienta správným směrem např. přemístěním do jiné služby za přítomnosti odborného pracovníka.

Kdo se o Vaše klienty bude starat, dozorovat je a bdít nad nimi po 24 hodin?

Naši klienti jsou soběstační a v žádném případě nevyžadují naši celodenní péči. Taková péče by byla v rozporu s cílem naší služby, a to zajistit nezávislost klienta na službě a dosáhnout jeho efektivního začlenění do společnosti, jak již bylo zmíněno výše. Ve službě jsou však klientům k dispozici 24 hodin denně pracovníci v sociálních službách, kteří dohlíží na dodržování pravidel poskytování služby a dbají na bezpečnost všech klientů.

Váš záměr vyvolal poměrně velkou bouři, petice proti němu podepsalo XY lidí. Trváte na něm stále?

Ano, na našem záměru trváme, protože si uvědomujeme ten velký přínos nejen pro samotné klienty, kterým usnadníme návrat zpět do společnosti, ale i pro společnost jako celek, pro kterou to představuje jednak snížení počtu recidivistů zvýšení bezpečnosti, ale také ulehčení státnímu rozpočtu, pro který je každý další odsouzený ohromnou finanční zátěží. Je nutné si uvědomit, že recidivisté se do vězení navracejí právě z důvodu nedostatečné péče po propuštění. V současné době se v ČR vrací zpět za mříže až tři čtvrtiny vězňů, což nás řadí na přední pozice v počtu recidivistů v celé EU, což považuji za velmi ostudné... A abych se vrátil k naší službě, tak jsme přesvědčeni, že služba má veškeré předpoklady k tomu, aby alespoň velmi malým dílem přispěla právě ke zlepšení této situace. A byť se může stávat, že se ani tak začlenění klienta nepodaří, tak už jen to, že se o to pokoušíme, má podle nás smysl. Z příkladu dobré praxe neziskové organizace Nová šance, z. s. však víme, že výsledky našeho snažení budou mít smysl a přínos pro společnost tu hraje velmi podstatnou roli.

Myslíte si, že Vám lidé na Svatém Kopečku odpustí a někdy Vaše zařízení přijmou?

Jsem přesvědčený, že příkladem dobré praxe se veškeré obavy místních občanů brzy rozplynou a dojdeme společně k poznání, že není co odpouštět, protože všichni máme společný zájem.

Rozhovor vedl *Michal Krejčí*

SVATÝ KOPEČEK NEBO JEN KOPEČEK?

Vážení čtenáři, dovolte mi, abych začal „od Adama“. Chtěl bych se v článku spolu s Vámi zamyslet nad místem, kde žijeme nebo kam přicházíme, tedy nad Svatým Kopečkem, jak stojí v nadpisu. Žiji a pracuji zde, procházím se tu – po operaci pěšky chodím křížem krážem na doporučení lékaře i k vlastní potěše. Někdy navštěvuji ty, kdo zde bydlí a o mou návštěvu kněze a souseda stojím. Líbí se mi tu. Jsem zde dokonce už trvale přihlášen. Mám pocit, že sem víc a víc patřím, že tu „domácním“. Někdy sám pro urychlení komunikace také říkám Kopeček. Mám přitom rád baziliku i celý poutní areál a zdá se mi, že to je právě kostel s přilehlým zázemím, co dává tomuto místu neopakovatelnou jedinečnost. Nedovedu si Kopeček bez tohoto stavebního i duchovního klenotu

představit. A jsem hrdý na dávné spolubratry premonstráty z nedalekého Klášterního Hradiska, kteří toto místo přijali už v polovině 17. století a rozvíjeli ve prospěch mnohých návštěvníků a postupně i pomalu přibývajících obyvatel. Věřím, že mezi místními patrioty či usedlíky i mezi nábožensky či turisticky zaměřenými návštěvníky Svatého Kopečka najdu mnoho spřízněných duší. Jenomže jak se říká: „Každá legrace něco stojí“. Takového místa potřebuje podporu a udržování, potřebuje, aby ho naplňoval život, nemůžeme ho obehnat ostnatým drátem a všechny příchozí ať místní usedlíky nebo ty, kdo putují za krásným výhledem či kouzlem interiéru opravené baziliky, odehnat. Na druhou stranu také nemůžeme zrušit pohodu vycházející z intimity a uspořádání areálu a jeho

okolí a přebít ji rušným provozem dnešní uspěchané doby.

Protože „víc hlav víc ví“, uvítal jsem spolu s dalšími členy naší premonstrátské komunity a blízkými spolupracovníky zadání „Studie obnovy Sadového náměstí na Svatém Kopečku“. Ve spolupráci s panem arch. Petrem Mičolou z ateliéru Gerten s r.o. – Ateliér krajinařské architektury a s panem Ing. Tomášem Tužínem jsme navázali na některé myšlenky a návrhy této studie a rozhodli se připravit návrh na úpravu pozemku ve vlastnictví Strahovského kláštera v Praze, který je současně jednou přístupovou cestou k bazilice a pro veřejnost otevřeným prostranstvím se stromy a zelení, aby toto prostranství bylo krásnější a po částečném předláždění i vhodné ke krátkodobému odstavení vozidla oprávněných návštěvníků baziliky, farního úřadu, náboženských, společenských a kulturních událostí na Svatém Kopečku. Studie byla vypracována během několika měsíců v roce 2023 a předána vlastníku dotčeného pozemku a velmi pravděpodobně i hlavnímu investorovi těchto úprav. Nevím, zda se podaří otisknout s tímto článkem i nějakou fotografii nebo schématický náčrt plánovaných úprav. V každém případě připravujeme nyní prezentaci studie farníkům i obyvatelům Svatého Kopečka,

které tato problematika bude zajímat. Termín prezentace bude sdělen jak na našich webových stránkách, vývěsce v bazilice, při ohláškách i prostřednictvím komise místní části Olomouc-Svatý Kopeček, když bude ochotna ho po své linii sdělit obyvatelům.

Pro přiblížení uvedu alespoň několik odstavců z popisu plánovaných úprav ze studie:

„Navržena je obdélníková piazzetta, malé náměstíčko dlážděné kamennou kostkou, která bude využívána kromě pobytu návštěvníků i k parkování.

Organizace dopravy vychází z předešlé územní studie. Na pojízdnou dlážděnou komunikaci navazují kolmá parkovací stání. Parkovací stání budou řešena taktéž v kamenné dlažbě.

Severní okraj piazzetty lemuje smíšený travino-bylinný záhon v podobě klasického rabátka s vtroušenými nízkými keři. Druhové složení bude navrženo na základě stanovištních podmínek (oslunění, suché stanoviště), na okraji záhonu, kde je možný vliv přední či zadní hrany auta budou voleny nižší druhy rostlin, které zvládnou

i jejich občasné pošlapání. Vybraný sortiment rostlin nabídne celoroční kvetení – o jarní aspekt se postarají druhy cibulovin, přes léto zakvetou barevné druhy trvalek, které postupně vystřídají zlaté klasy travin a podzimně laděné tóny květů aster. Během zimního období mohou v záhonech zůstat odkvetlé části trvalek, které se v brzkých jarních měsících posečou, aby je mohly vystřídát cibuloviny.

Na pomezí piazzetty a Návrší Jana Pavla II. se podélný záhon rozšíří a výsadbou bude osazena plocha blíže bazilice. Záhon tvoří vstupní prostor „bránu“, nástupní prostor na návrší.

Záhony budou mulčované organickým mulčem pro trvalky a od dlážděné plochy oddělené kamenným obrubníkem.“ Budeme se snažit, aby se tento záměr existující zatím jen na papíře proměnil v konkrétní zkrášlení části Sadového náměstí. Věřím, že mnoha z Vás by se nastíněná úprava mohla líbit. A třeba se stane i základem pro další proměnu okolí baziliky v prostor uspořádanější, krásnější i vliďnější k obyvatelům i k návštěvníkům.

Adrián Zemek O. Praem., svatokopecký farář

Studie se týká tohoto území.

Toto je vizualizace pro představu cílového stavu.

KVALITA OVZDUŠÍ

Podle Českého rozhlasu Olomouc začali pracovníci zdravotního ústavu sledovat kvalitu ovzduší v některých částech Olomouce. Vybrány byly městské části Svatý Kopeček a Slavonín. Měření typických zplodin z komí-

nů rodinných domů (prachu, oxidu uhelnatého a těžkých kovů) v ovzduší inicioval magistrát statutárního města Olomouce.

(red.)

PROČ SE TAK JMENUJÍ ANEB MALÝ LEXIKON SVATOKOPECKÝCH ULIC, 2. část

Dnes se podíváme na zoubek dalším ulicím naší městské části. Spolupráce se základní školou pod vedením Mgr. Kristýny Davidové zdárně pokračuje. Původ názvů ulic Kovařovicova, K Hájence, Krejčího, Jasmínové a Ježkovy nám odhalí žákyně Amálie Hoferková a Nela Menšíková.

KOVAŘOVICOVA ULICE. Umíte hrát na harfu? A co třeba na klarinet? Přesně na tyto dva nástroje zvládl při studiích hrát Karel Kovařovic (1862–1920), hudební skladatel a dirigent. No a věděli jste, že i s partou přátel se dá vytvořit malý orchestr? Mistr Kovařovic si takový orchestr se svými přáteli založil.

A dokonce byl asi deset let i ředitelem pěvecké školy. Foto <https://www.casopisharmonie.cz/komentare/karel-kovarovic-1862-1920.html>

ULICE K HÁJENCE. Hájanky byly domy lesníků a byly populární hlavně v 19. století. A právě hájenka stála v ulici blízko nového hřbitova na Svatém Kopečku, a proto se tato ulice jmenuje po ní. Hájanka existuje dodnes, je v soukromých rukou.

ULICE KREJČÍHO. Znáte našeho známého regionálního spisovatele Stanislava Krejčího (1889–1974)? Protože právě po něm je pojmenována tato ulice. Stanislav Krejčí se narodil v Dolanech. Když byl na vojně, zranil se a skončil jako invalida. Živil se převážně jako úředník, nejprve v Dolanech (kde byl v roce 1926

zvolen starostou), později v Olomouci. Od roku 1940 žil na Svatém Kopečku. Stanislav Krejčí psal poezii, divadelní hry a romány. Jeho prozaické dílo se věnovalo rodné Hané a zejména historii rodné obce. Foto https://cs.wikipedia.org/wiki/Stanislav_Krej%C4%8D%C3%AD

JASMÍNOVÁ ULICE. Jasmín je okrasný keř velmi často pěstovaný v zahradách. Během období květu je jasmínový keř zdoben velmi velkými a krásnými květenstvími, které vyzařují příjemnou sladkou vůni. Mají příznivý vliv na pohodu člověka. No a právě na této ulici tehdejší majitel vysázel roje jasmínu. Umíme si představit, že si každý večer vychutnával právě čaj z jasmínu.

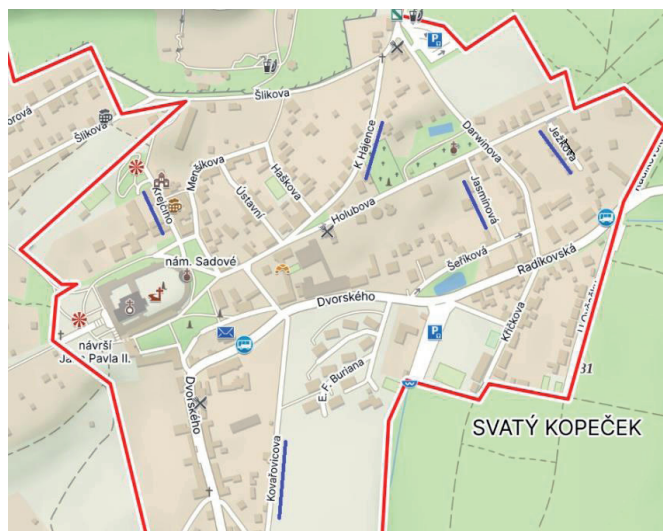

JEŽKOVA ULICE. Už jste někdy viděli ježka psát, hrát na klavír, dirigovat a skládat hudbu? Přesně tohle všechno ve svém životě zvládl Jaroslav Ježek (1906–1942), významný český hudební skladatel. V Praze je po něm pojmenovaná konzervatoř a Vyšší odborná škola. Inspiroval se hlavně jazzovou hudbou. Skládal písně pro divadla. Známa je jeho plodná spolupráce

s Osvobozeným divadlem. Škoda, že už nám žádnou nesložil a už nikdy nezahraje na klavír. Foto https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_Je%C5%BEek

Jen tak mimochodem – víte, kde se zmíněné ulice nacházejí? Malá mapka vám může pomoci – názvy ulic jsou podtrženy.

Olga Němcová

27 nových vlaků
pro Olomoucký kraj

RegioPanter

www.cd.cz/regionalnivlaky

České dráhy

Olomoucký kraj

ČD České dráhy
Váš regionální dopravce

Ve druhé polovině letošního léta se na hlavním olomouckém nádraží objevila tato reklama, představující zajímavý (ale nereálný) pohled na Svatý Kopeček. Foto J. Krejčová.

OHLÉDNUTÍ ZA SVATOKOPECKÝMI VÝROČÍMI V ROCE 2023

390 let | 3. dubna 1633 – posvěcena Andrýskova kaple
325 let | 15. srpna 1698 – vystavena zakládací listina
hospitálu

275 let | 25. dubna 1748 – kostel povýšen na baziliku
minor

275 let | 19. června 1748 – Svatý Kopeček navštívila
císařovna Marie Terezie s Františkem I. Lotrinským. Oba
byli prohlášeni čestnými členy zdejší družiny Jména
Panny Marie

100 let | 1923 – založena Matice svatokopecká, ustavují-
cí schůze se konala 22. prosince 1923, popud k založení
dal P. Arnošt Voves

100 let | 1923 – zavedeno psaní obecní kroniky (zápisy
od 1. ledna 1924)

75 let | 1948 – na pomníku padlým a nezvěstným z první
světové války odhalena pamětní deska obětem němec-
ké okupace

75 let | 1948 – dokončeny opravy boji poničeného svato-
kopeckého chrámu

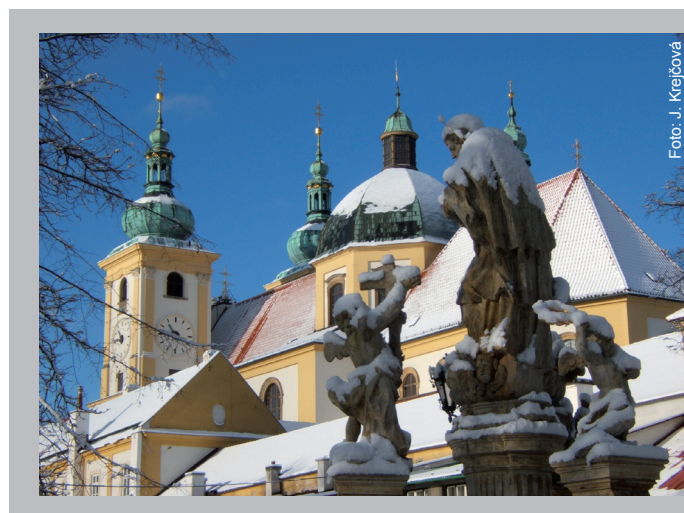
(J. K.)

TERMÍNY JEDNÁNÍ KMČ SVATÝ KOPEČEK V ROCE 2024

Jednání budou probíhat jako obvykle na adrese Sadové
náměstí 26 (budova pošty), kancelář DP, 1. poschodí, od
18:00 hod.

Termíny:

8. ledna, 5. února, 4. března, 8. dubna, 6. května, 3. červ-
na, 1. července, 5. srpna, 2. září, 7. října, 4. listopadu,
2. prosince.

Vánoce na Svatém Kopečku

Program

Bazilika je otevřena denně v čase 8:30 – 17:00
Další bohoslužebný program v obvyklých časech.
svatykopecek.cz

24. 12. 4. neděle adventní
Mše svatá v (7:30 a 10:00).
Vigilie slavnosti Narození Páně – zvláště pro děti.
Mše svatá v (15:00) – zvláště pro děti.
Mše svatá – půlnoční ve (24:00) – předseda mons. Antonín Basler.

25. 12. Slavnost Narození Páně
Mše svaté v (7:30, 10:00 a 15:00).
(16:30) – Živý betlém v ambitech za bazilikou.

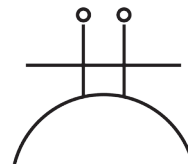
26. 12. Svátek sv. Štěpána, prvomučedníka
Mše svaté v (9:00 a 15:00).

31. 12. Svátek Svaté rodiny, Ježíše, Marie a Josefa
Mše svaté v (7:30, 10:00 a 15:00).

1. 1. Slavnost Matky Boží Panny Marie
Mše svaté v (7:30, 10:00 a 15:00).

6. 1. Slavnost Zjevení Páně.
Mše svaté v (9:00 a 18:00).
Večerní mši svatou svým zpěvem doprovodí Schola brněnské mládeže
(SBMka) pod vedení Štěpána Policera, po mši svaté následuje
Tříkrálový koncert.

STRAHOV
Canonica Praemonstratensis

**KRÁSNÉ VÁNOCE 2023
A DOBRÝ ROK 2024
VŠEM NAŠIM ČTENÁŘŮM
PŘEJE REDAKCE**

Svatokopecké noviny, periodický tisk územního samosprávného celku – určeno pro občany městské části Olomouc-
Svatý Kopeček / Číslo 3 – 4/2023 vyšlo 20. prosince 2023 / Vydává statutární město Olomouc, Horní náměstí 583,
779 11 Olomouc / Redakční rada: Mgr. Michal Krejčí (šéfredaktor), Jana Krejčová / Kontaktní email: michal.krejci@
centrum.cz / Grafická úprava: Jana Krejčová / Grafické zpracování a příprava pro tisk: Typografický design Zdeň-
ka Pospíšilová / Tisk: RV DESIGN, www.rvdesign.cz / Vychází 4 x ročně / Evidenční číslo Ministerstva kultury ČR
E 24015 / Redakce si vyhrazuje právo v případě potřeby příspěvky krátiť, pravopisně korigovat či stylisticky upravit.
Při výběru dává přednost textům stručným a věcným.